

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาแนวทางการสร้างเสริมความตระหนักต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว และแนวทางการเสริมสร้างขีดความสามารถในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ ซึ่งอยู่ในคลัสเตอร์การท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตตามแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ผ่านกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

ผลการวิจัยพบว่าพบว่ามัคคุเทศก์ในจังหวัดภูเก็ตให้ความสำคัญกับผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมทั้งทางบวกและทางในระดั้มากที่สุด ประเมินว่าการท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในระดั้มากที่สุด และก่อให้เกิดผลกระทบเชิงบวกทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในระดั้มาก

มัคคุเทศก์ในจังหวัดภูเก็ตมีความตระหนักในระดับสูงมากต่อบทบาทหน้าที่ของตนในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนให้กับจังหวัดภูเก็ตทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม มีระดับการปฏิบัติตามบทบาทดังกล่าวในปัจจุบันในระดั้มาก

ปัจจัยภายในกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์ที่มีความสำคัญมากที่สุดคือต่อการปฏิบัติตามบทบาทเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน คือ ความตระหนักต่อการจัดการการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบของมัคคุเทศก์ และส่วนปัจจัยภายในข้อที่มีผลต่อการปฏิบัติตามหน้าที่ดังกล่าวมากที่สุดคือ การได้รับผลตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสม ในส่วนของปัจจัยภายนอกนั้นมัคคุเทศก์มีความเห็นว่าปัจจัยข้อที่มีความสำคัญมากที่สุดต่อการปฏิบัติตามบทบาทของมัคคุเทศก์คือ การที่บริษัททัวร์เป็นของชาวต่างชาติ ส่วนปัจจัยภายนอกที่นับเป็นโอกาสมากที่สุดคือความเข้มแข็งและคุณภาพของธุรกิจชุมชนที่ให้บริการนักท่องเที่ยว และปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรคมากที่สุดต่อการปฏิบัติตามบทบาทดังกล่าวคือ การเปลี่ยนโครงสร้างนักท่องเที่ยวของภูเก็ตเป็นเอเชียและรัสเซีย และประสิทธิผลในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยว

คำสำคัญ การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน มัคคุเทศก์ คลัสเตอร์การท่องเที่ยว

Abstract

This research aims to construct the guideline for promoting awareness and enhancing capability of tourists and tour guide in performing roles to mobilize the sustainable tourism development in Phuket province. The research was done with the participatory action-based research approach; all relevant stakeholders are the units of study for this research.

The research findings indicate that tour guide in Phuket mostly aware to the economic, social, and environmental impact at highest level. They perceive the negative impacts of those three aspects at highest level but perceive the positive ones at high level in all aspects.

The tour guide have very high level of awareness in performing their roles to support sustainable tourism development, however, they rate their real performance in those roles at high level. The most important internal factor to their capabilities in performing those roles is their awareness on their roles and the most influential internal factor is the appropriate return according to their performances. Moreover, the most important external factor is the fact that some tour companies are generally owned by foreigners and the most influential external factor are the unity of community enterprise, the transformation of Phuket tourist from high responsible tourist to lower ones, and the legal enforcement.

Keywords: Sustainable Tourism Development, Tour Guide, Tourism Cluster